



Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken

Arbeidstijden in de mijnbouwsector

Informatie voor werkgevers en werknemers



Arbeidstijden in de mijnbouwsector

Informatie voor werkgevers en werknemers

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	4
2 De (hoofd)norm(en) en de collectieve regeling	5
3 De (hoofd)normen van de ATW	6
3.1 Hoofdnorm ATW	6
3.2 Collectieve regeling ATW	6
4 De werktijdenregelingen van het ATB	7
4.1 Arbeid verricht in een bestendig en regelmatig arbeidspatroon op mijnbouwinstallatie	7
4.2 Arbeid verricht in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon onshore	7
4.3 Arbeid verricht in een niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon op offshore en onshore locaties	8
4.4 Duikwerkzaamheden	8
4.5 Saturatieduiken	9
5 Overige regels	10
6 Handhaving	12
7 Verplichtingen van de werkgever	13

Schematisch overzicht van werktijdregelingen volgens de ATW en het ATB

Voorwoord

De Arbeidstijdenwet (ATW) bevat regels over arbeids- en rusttijden voor werknemers.

Naast de ATW bestaat het Arbeidstijdenbesluit (ATB). Hierin staat een aantal uitzonderingen op de regels voor arbeids- en rusttijden in bijzondere situaties en voor bijzondere sectoren. De mijnbouw is zo'n bijzondere sector.

Deze brochure 'Arbeidstijden in de mijnbouwsector' is bestemd voor werkgevers en werknemers in deze sector.

Doel hiervan is een duidelijk beeld te scheppen in het complexe systeem van de arbeidstijdenwetgeving, omdat eerder bleek dat hierover onvoldoende bekendheid bestaat bij werkgevers en werknemers in de mijnbouw.

De brochure is uitgegeven door het Staatstoezicht op de Mijnen. Voor meer informatie over arbeids- en rusttijden in de mijnbouwsector kunt u contact opnemen met het Staatstoezicht op de Mijnen.



1 Inleiding

De Arbeidstijdenwet (hierna ATW) is de basisregelgeving voor de arbeidstijden. De arbeids- en rusttijden, zoals die in de ATW zijn voorgeschreven, geven niet altijd voldoende mogelijkheden voor alle sectoren om een goede bedrijfsvoering te realiseren. De mijnbouw is zo'n sector waarvoor aanvullende en afwijkende regelgeving nodig is. Daarom geeft het Arbeidstijdenbesluit (hierna ATB) aanvullende en afwijkende regels voor werknemers die werkzaamheden verrichten op of vanaf een mijnbouwinstallatie (een in zee of oppervlaktewater geplaatste boor- of productie-installatie) of een onshore mijnbouwlocatie. Ook voor duikers die werkzaamheden verrichten voor de mijnbouw zijn aanvullende en afwijkende regels in het ATB opgenomen. Bij toepassing van de regels van het ATB moet in het oog worden gehouden dat de voorschriften van de ATW waarvan niet uitdrukkelijk wordt afgeweken in het ATB van toepassing blijven. Bovendien kan bij sommige werkzaamheden gekozen worden tussen de werktijdregeling van de ATW en de werktijdregeling van het ATB.

2 De (hoofd)norm(en) en de collectieve regeling

Sinds april 2007 is de ATW op een aantal punten gewijzigd om tegemoet te komen aan de wens om meer flexibiliteit te creëren. Het aantal regels is verminderd, o.a. door het schrappen van een aantal dubbele normen, d.w.z., een hoofdnorm en een (ruimere) overlegnorm, die alleen bij collectieve regeling toegepast mag worden. In een aantal gevallen is de overlegnorm de enige norm geworden. Bij onderstaande onderwerpen bestaat echter nog steeds deze dubbele-normsystematiek:

- zondagarbeid (aantal vrije zondagen);
- de pauze;
- de arbeidstijd (arbeidstijd per 4 weken);
- de nachtarbeid (aantal nachtdiensten).

Bij bedrijven waar niets is afgesproken over de bovenstaande onderwerpen, geldt de hoofdnorm. Het is alleen mogelijk af te wijken van de hoofdnorm door middel van collectieve afspraken tussen werkgever en werknemers. In dat geval geldt de ruimere norm van de collectieve regeling.

Hoofdnorm:

In principe is de hoofdnorm overal van toepassing. Afwijking van deze regeling is alleen mogelijk via een collectieve regeling.

Collectieve regeling:

Deze regeling geeft een verruiming van de hoofdnorm(en). Van deze regeling mag alleen gebruik worden gemaakt als werkgever en werknemers collectieve afspraken gemaakt hebben over een of meer van de bovenstaande onderwerpen.

Een collectieve regeling komt in eerste instantie tot stand bij het cao-overleg tussen sociale partners. Wanneer er geen cao is, of wanneer de cao daartoe de mogelijkheid geeft, kunnen ook tussen de werkgever en het medezeggenschapsorgaan afspraken over de hoofdnorm worden gemaakt. In ondernemingen met minder dan 50 werknemers kan een personeelsvertegenwoordiging afspraken maken met de werkgever. Voor werknemers is het belangrijk om te weten of is afgeweken van de genoemde onderwerpen van de hoofdnorm. Men kan de volgende situaties onderscheiden:

- Er is geen cao van toepassing:
de werkgever mag in schriftelijke overeenstemming met het medezeggenschapsorgaan of de personeelsvertegenwoordiging van de hoofdnorm(en) afwijken.
- Er is een cao van toepassing, maar in de cao staat niets over genoemde onderwerpen:
de werkgever mag in schriftelijke overeenstemming met het medezeggenschapsorgaan of de personeelsvertegenwoordiging van de hoofdnorm(en) afwijken.
- Er is een cao van toepassing en daarin staan een of meer bepalingen over de eerder genoemde onderwerpen:
de werkgever mag in schriftelijke overeenstemming met het medezeggenschapsorgaan of de personeelsvertegenwoordiging van de hoofdnorm(en) afwijken, mits de afspraken niet strijdig zijn met de cao.

3 De (hoofd)normen van de ATW

3¹ Hoofdnorm ATW

Sinds de wijziging van april 2007 geldt voor de arbeidstijd per dienst een enkelvoudige (hoofd)norm van maximaal 12 uur per dienst. Er is geen apart artikel meer dat overwerk regelt. Voor alle duidelijkheid, het kan voorkomen dat een werknemer die normaliter 8 uur per dienst werkt, 4 uur extra moet werken. Vroeger noemde de wet dit overwerk, nu mag je gewoon 12 uur per dag werken. Men moet wel rekening houden met de overige bepalingen. Zo moet bij meer dan 5½ uur arbeid de arbeid worden onderbroken door een pauze van tenminste 30 minuten, bij meer dan 10 uren arbeid is dat 45 minuten. Deze pauzes mogen worden gesplitst in respectievelijk 2 of 3 pauzes van 15 minuten elk. (Afwijking bij collectieve regeling: zie 4.2). Verder moet men rekening houden dat:

- per week maximaal 60 uur mag worden gewerkt;
- in elke periode van 16 weken mag maximaal gemiddeld 48 uur per week worden gewerkt.
- in elke periode van 4 aaneengesloten weken ten hoogste gemiddeld 55 uur per week mag worden gewerkt (bij collectieve regeling kan men hier van afwijken).

Na elke dienst heeft de werknemer een rusttijd van ten minste van 11 uur. Eenmaal per 7 x 24 uur mag de werkgever deze dagelijkse rusttijd inkorten tot 8 uur.

De werknemer heeft in elke periode van 7 dagen een onafgebroken wekelijkse rust van ten minste 36 uur. Ook is het mogelijk om in elke periode van 14 dagen een onafgebroken rusttijd van ten minste 72 uur te genieten. Deze 72 uur mag worden gesplitst in onafgebroken rustperiodes van elk ten minste 32 uur.

Voor nachtdiensten gelden strengere regels dan voor dagdiensten. De wet geeft meerdere mogelijkheden afhankelijk van de situatie waarin men werkt. Niet alles over nachtdiensten kan hier worden beschreven. Er is al sprake van een nachtdienst als er meer dan 1 uur aan arbeid wordt verricht tussen 00.00 uur en 06.00 uur. Dus ook als een dienst om 05.00 uur begint is er sprake van een nachtdienst. Het aantal nachtdiensten achtereenvolgens is gemaximaliseerd tot 7 nachten. Verder mag men in 16 aaneengesloten weken ten hoogste 36 keer werken in een nachtdienst die eindigt na 02.00 uur. (Afwijking bij collectieve regeling: zie 4.2).

Na een nachtdienst die eindigt na 02.00 uur moet een onafgebroken rust worden genomen van minimaal 14 uur, deze mag 1 x in elke periode van 7 dagen worden ingekort tot 8 uur. Indien de nachtdiensten voor of op 02.00 uur eindigen is de onafgebroken rusttijd de normale 11 uur. Na een reeks (3 of meer) nachtdiensten is een onafgebroken rusttijd van ten minste 46 uur verplicht. Indien men in 16 aaneengesloten weken 16 x of meer werkt in een nachtdienst mag je ten hoogste gemiddeld 40 uur per week arbeid verrichten.

Ook is het mogelijk om in een periode van 14 dagen ten hoogste 5 keer 12 uur per nachtdienst te werken met aansluitend 12 uur rust, met een maximum van 22 nachtdiensten per jaar.

3² Collectieve regeling

Bij collectieve regeling ATW geldt dat van de volgende onderwerpen kan worden afgeweken:

- zondagarbeid (wat betreft het aantal vrije zondagen)
- de pauze;
- de arbeidstijd (arbeidstijd per 4 weken);
- de nachtarbeid (aantal nachtdiensten);

De afwijkingsmogelijkheden:

- Zondagarbeid, mag men (ook nog met instemming van de werknemer) afwijken van de hoofdnorm van 13 vrije zondagen per 52 weken.
- Pauze regeling, >5½ uur arbeid moet men een pauze van ten minste 15 minuten genieten.
- Arbeidstijd, met betrekking tot de arbeidstijd kan alleen worden afgeweken van het gemiddelde van 55 uur arbeid per week in elke periode van 4 aaneengesloten weken, dan is het mogelijk om in 4 weken arbeid gemiddeld 60 uur arbeid te verrichten.
- Wat betreft de nachtarbeid kan men in plaats van ten hoogste van 7 achtereenvolgende diensten deze uitbreiden tot 8 achtereenvolgende diensten. Ook het aantal nachtdiensten die eindigen na 02.00 uur, mag worden uitgebreid naar 140 nachtdiensten in 52 weken, of men mag in 2 aaneengesloten weken 38 uur arbeid verrichten tussen 00.00 en 06.00 uur.

4 De werktijdregelingen ATB

Los van de afwijkingsmogelijkheden bij collectieve regeling, die de ATW biedt, kan voor de mijnbouw ook gebruik gemaakt worden van de ruimere normen, neergelegd in de Mijnbouwparagraaf (5.14) van het Arbeidstijdenbesluit (ATB). Deze paragraaf is van toepassing op vijf soorten werkzaamheden:

1. Arbeid verricht in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon op mijnbouwinstallaties;
2. Arbeid verricht in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon onshore;
3. Arbeid verricht in een niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon offshore en onshore;
4. Duikwerkzaamheden;
5. Saturatieduiken.

4¹ Arbeid verricht in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon op mijnbouwinstallaties

De regels van de ATW betreffende de arbeids- en rusttijden zijn niet toepasbaar op arbeid op een mijnbouwinstallatie. In dit geval moeten de regels van het ATB toegepast worden. Deze regels treden in de plaats van de ATW-regels voor dagelijkse rust, wekelijkse rust, arbeidstijd en nachtdienst. Andere normen uit de ATW blijven wel van kracht, zoals het aantal nachtdiensten dat gewerkt mag worden, of de pauze-regels i.g.v. duikarbeid.

De regels voor arbeid verricht in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon gelden voor die werknemers die langer dan 6 weken op dezelfde mijnbouwinstallatie werken en/of overnachten. Het gaat hier dan meestal om het vaste personeel op een mijnbouwinstallatie, maar ook ingeleend personeel dat langer dan 6 weken op hetzelfde platform werkt valt onder deze voorschriften.

Op een mijnbouwinstallatie heeft de werknemer een (nacht)dienst van maximaal 12 uur, waarin hij maximaal 11 uur arbeid verricht en minimaal 1 uur pauze heeft. Tussen twee diensten zit een aaneengesloten rust van 12 uur. In deze regeling mag de werknemer maximaal 14 dagen achtereen werken in 28 aaneengesloten dagen. (Men werkt meestal in een '14 dagen op/14 dagen af'-patroon). In een periode van 16 weken mag niet meer dan gemiddeld 40 uren per week worden gewerkt.

Voor nachtdiensten die eindigen na 02.00 uur mag bij collectieve regeling worden afgeweken van de hoofdnorm van 36 nachtdiensten in 16 weken. Men mag dan 140 nachtdiensten in 52 weken werken (of 38 uren per 2 weken tussen 00:00 en 06:00 uur).

Verder gelden voor dit arbeidstijdpatroon op mijnbouwinstallaties de volgende regels:

Uitzondering op de voorgeschreven rusttijd: inkorting van de minimale dagelijkse rust

Er zijn situaties waarbij de dagelijkse rust van een werknemer moet worden onderbroken of ingekort, zonder dat de maximale arbeidstijd

per dienst wordt overschreden. Daarom is het mogelijk dat 4 maal per 4 weken een verkorting van de dagelijkse rust tot minimaal 8 uur is toegestaan.

Voorbeeld: Een kraanmachinist moet 's nachts containers vanuit een juist aangekomen schip lossen. Doordat de aaneengesloten rust mag worden ingekort tot 8 uur per 24 uur ontstaat er een maximale dienstdag van 16 uur. In die dienstdag mag de werknemer maar 11 uur werken, en heeft dus tussendoor ten minste 5 uur pauze. De te werken uren kunnen worden verspreid over een dienstdag van 16 uur.

Uitzondering op de voorgeschreven rusttijd: oefeningen en trainingen

In verband met het werk op een mijnbouwinstallatie moeten de werknemers de nodige trainingen en oefeningen volgen. De tijd die besteed wordt aan oefeningen en trainingen geldt als arbeidstijd. Voor oefeningen en trainingen op het platform mag de arbeidstijd van een werknemer tweemaal in elke periode van 4 achtereenvolgende weken worden verlengd met maximaal 1 uur. Dit betekent dat in dergelijke gevallen de dagelijkse rust mag worden verkort met 1 uur. In principe mag tijdens de rusttijd aan wal niet worden gewerkt. Deze rusttijd mag alleen voor personeel werkzaam in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon onderbroken worden voor werkgerelateerde trainingen. De dagen die besteed worden aan trainingen moeten op jaarbasis in dagen worden gecompenseerd, zodat de werknemer de 24 uur onafgebroken rust waarop hij recht heeft ook werkelijk krijgt en daarnaast mag de werknemer niet meer dan gemiddeld 40 uur per week arbeid (inclusief trainingen) verrichten. Het aantal dagen dat aan werkgerelateerde trainingen mag worden besteed is beperkt tot 20 dagen op jaarbasis. De extra dagen voor oefeningen en trainingen mogen niet worden gebruikt om langer dan 14 dagen op of vanaf een mijnbouwinstallatie of op een onshore mijnbouwlocatie arbeid te verrichten.

Soortgelijke werkzaamheden in eenzelfde arbeidstijdpatroon

Werknemers met soortgelijke werkzaamheden moeten hun arbeid in eenzelfde arbeidstijd-patroon verrichten.

Tegenover iedere periode van 24 uur op een mijnbouwinstallatie, staat 24 uur rust aan wal

Tegenover iedere aaneengesloten periode van 24 uur die een werknemer doorbrengt op een mijnbouwinstallatie staat een rustperiode van 24 uur aan wal. In een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon (bijvoorbeeld 14 dagen op en 14 dagen af) is dit vanzelf al het geval.

4² Arbeid verricht in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon onshore

In principe kan de arbeid van werknemers die langer dan 6 weken werkzaam zijn op dezelfde onshore mijnbouwlocatie ook georganiseerd worden o.b.v. paragraaf 5.14 ATB. Echter, in dit geval mag dat alleen bij collectieve regeling. Is die er niet, dan gelden gewoon de ATW-normen. Onder de regeling ATB voor arbeid verricht in een

bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon onshore zijn de in paragraaf 5.1 beschreven regels van overeenkomstige toepassing op onshore mijnbouw-arbeid. Ook de 24-uursregeling is dus van toepassing: werknemers die na hun dienst hun dagelijkse rust op of in de directe nabijheid van een mijnbouwlocatie doorbrengen (bijvoorbeeld in een barak of caravan), hebben recht op 24 uur rust elders voor iedere 24 uur doorgebracht op of bij de mijnbouwlocatie. Werknemers die hun rustperiode thuis of in een hotel doorbrengen vallen niet onder de 24-uursregeling.

4³ Arbeid verricht in een niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon op offshore en onshore locaties

In de mijnbouwsector zijn personen werkzaam die vanwege de aard van hun werk in korte tijd op verschillende arbeidsplaatsen en op onregelmatige uren werken. Het ATB bevat een regeling voor werknemers die in een dergelijk niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon werkzaam zijn op onshore en/of offshore locaties. Deze regeling is van toepassing op werknemers die niet langer dan 6 weken op dezelfde arbeidsplaats werken. In plaats van de regeling ATW kan deze regeling toegepast worden.

ATB-regeling voor arbeid verricht in een niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon:

De werknemer mag in elke periode van 21 dagen ten hoogste 15 dagen werken (elke periode houdt in: welke willekeurige 21 dagen je ook kiest, er mag nooit meer dan op 15 dagen arbeid zijn verricht in deze periode), dit kan op een mijnbouwinstallatie, mijnbouwlocatie onshore of de werkplaats zijn. Analooq aan het bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon voor mijnbouwinstallaties wordt bij een niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon alleen de reisdag dat de werknemer offshore *of naar het buitenland* gaat als arbeidsdag gerekend. In elke periode van 21 dagen heeft de werknemer ten minste 1 keer een aaneengesloten rust van 72 uur of langer. Op een mijnbouwinstallatie of onshore mijnbouwlocatie mag men maximaal 11 uur per dienst werken. Na deze dienst moet 12 uur onafgebroken rust volgen. Wel mag de rusttijd 3 maal in 21 dagen worden ingekort tot ten minste 8 uur. Let wel het is niet toegestaan om meer dan 11 uur te werken. Zie voorbeeld van een kraanmachinist. Tegenover iedere 24 uur doorgebracht op of in de nabijheid van een mijnbouwinstallatie of een onshore

mijnbouwlocatie staat 24 uur rusttijd aan wal, die binnen een periode van 26 weken genoten moet worden. In een periode van 26 weken mag gemiddeld maximaal 40 uur per week gewerkt worden. Met andere woorden, in een periode van 26 weken mag de 1040 uur niet worden overschreden. *

Overgang vanuit een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon naar een niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon

Het ATB geeft de mogelijkheid bij collectieve regeling, indien de aard van de werkzaamheden of de bedrijfsomstandigheden dit noodzakelijk maken, om tweemaal per jaar af te wijken van de bepaling dat er in elke periode van 28 aaneengesloten dagen ten hoogste 14 maal een dienst wordt verricht. Waarbij dan wel moet worden voldaan aan de bepaling dat in elke periode van 21 aaneengesloten dagen ten hoogste 15 maal een dienst wordt verricht.

4⁴ Duikwerkzaamheden

Het ATB bevat afwijkende en aanvullende regels voor duikwerkzaamheden en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden verricht op of vanaf of ten behoeve van een mijnbouwinstallatie. Hieronder worden o.a. ook verstaan de werkzaamheden die verricht worden door personeel dat remote operated vehicles bedient. Sinds 1998 vallen ook duikwerkzaamheden vanaf zeeschepen aan pijpleidingen naar of vanaf mijnbouwinstallaties onder de duikersregeling van het ATB. Zonder collectieve regeling geldt voor duikwerkzaamheden ten behoeve van mijnbouw-installaties de ATW. Bij collectieve afspraak kunnen werkgever en werknemers overeenkomen de normen van de ATB voor duikwerkzaamheden te hanteren.

Collectieve regeling ATB

Volgens deze regeling ATB voor duikwerkzaamheden geldt dat een werknemer maximaal 121 dagen in 26 weken op locatie mag doorbrengen, waarvan ten hoogste 28 dagen aaneengesloten. Na ten hoogste 28 dagen aaneengesloten op locatie moet een rust aan wal worden genoten van minimaal 7 dagen aaneengesloten. Als de werknemer minder dan 28 dagen op locatie is geweest moet hij voor iedere week 2 dagen aaneengesloten rust genieten. En verder naar rato.

*•Het volgende arbeidstijdpatroon is niet toegestaan:□					
week-1□	week-2□	week-3□	week-4□	week-5□	week-6□
rusttijd□	werkweek□	werkweek□	werkweek□	werkweek□	rusttijd□

De werknemer werkt hier immers niet maximaal 15x in elke periode van 21 dagen. Hoewel hij gemeten over week 1 t/m 3 slechts 14 maal arbeid verricht, is dit niet het geval bij week 2 t/m 4. In deze periode van 21 dagen heeft hij immers 21 maal arbeid verricht!!!

Dat betekent dat als iemand 21 dagen op locatie heeft doorgebracht hij recht heeft op 3x 2 dagen= 6 dagen aaneengesloten rust aan wal.

Bij bijv. 24 dagen is dat naar rato, dat komt dan neer op $3 \times 2 + 3/7 \times 2 =$ afgerond 7 dagen.

Na iedere (nacht)dienst moet een onafgebroken rust van minimaal 8 uur worden genoten en per dienst wordt ten hoogste 10 uur arbeid verricht en ten hoogste 70 uur per week.

4⁵ Saturatieduiken

Ook voor saturatieduiken ten behoeve van mijnbouwinstallaties bevat het ATB afwijkende en aanvullende regels. Onder saturatieduiken wordt verstaan werkzaamheden waarbij het personeel ook tijdens rust onder druk verblijft. Om het gevaar dat bij decompressie altijd aanwezig is te verminderen, is gekozen voor maximaal 28 dagen aaneengesloten arbeid waarna een zelfde aantal dagen aaneengesloten rust elders volgt. De saturatieduiker mag maximaal 11 uur per dienst of nachtdienst arbeid verrichten, waarna hij 12 uur rust heeft. Om gebruik te maken van deze regeling dient er een collectieve regeling te zijn.



5 Overige regels

Pauze

Een pauze is een aaneengesloten periode van ten minste 15 minuten waarmee de arbeid in een dienst wordt onderbroken en de werknemer geen enkele verplichting heeft ten aanzien van de bedongen arbeid. Een onderbreking van het werk van minder dan 15 minuten telt niet als pauze maar als arbeidstijd.

Volgens de ATW is een pauze verplicht als een werknemer meer dan 5,5 uur arbeid in een dienst verricht. In de (hoofd)norm is geregeld dat bij meer dan 5,5 uur arbeid deze moet worden onderbroken door een pauze van minimaal 30 minuten, die mag worden gesplitst in pauzes van ten minste minimaal 15 minuten. Bij meer dan 10 uur arbeid moet men een pauze genieten van minimaal 45 minuten die ook mag worden gesplitst in pauzes van ten minste 15 minuten. Bij collectieve regeling kan worden afgesproken dat bij 5,5 uur arbeid eenmaal een pauze van ten minste 15 minuten plaatsvindt.

Indien men werkt op een mijnbouwinstallatie of op een mijnbouwlocatie op het land en men werkt volgens het ATB, dan is een pauze van ten minste 1 uur verplicht die weer mag worden gesplitst in twee of meer pauzes. I.g.v. duikwerkzaamheden geldt de ATW-norm voor pauze.

Consignatie

Volgens de Arbeidstijdenwet bestaan naast het verrichten van de gewone dagelijkse arbeid ook nog 4 verschillende oproepdiensten en wel consignatie, aanwezigheidsdienst, bereikbaarheidsdienst en piket. Voor de mijnbouw is alleen consignatie van toepassing. De andere oproepdiensten komen alleen voor in de gezondheidszorg, brandweer, defensie, ect. Consignatie is de tijd tussen twee elkaar opeenvolgende diensten of tijdens een pauze, waarin de werknemer uitsluitend verplicht is bereikbaar te zijn om in geval van onvoorziene omstandigheden zo snel mogelijk de nodige werkzaamheden te verrichten. Het gaat hierbij om werkzaamheden die geen uitstel gedogen. Bij consignatie is er in principe geen sprake van arbeid, omdat de werknemer niet ter beschikking ('onder gezag') van de werkgever staat. Dat gebeurt pas bij een oproep. De arbeid vangt daarom pas aan op het moment van oproep. Een oproep telt als ten minste een half uur arbeidstijd. De consignatieregeling van de ATW stelt grenzen aan hoe vaak een werknemer geconsigneerd mag zijn en hoeveel uur hij inclusief arbeid als gevolg van consignatie in een week mag werken. De werknemer mag maximaal op 14 dagen in 4 aaneengesloten weken geconsigneerd worden. Een werknemer mag 11 uur vóór en 14 uur na een nachtdienst niet geconsigneerd zijn. Een geconsigneerde werknemer mag in totaal niet meer dan 13 uur per 24 uur arbeid verrichten. Als een werknemer 16 maal of meer in een periode van 16 weken geconsigneerd is geweest tussen 00.00 en 06.00 uur dan mag er ten hoogste gemiddeld 40 uur arbeid worden verricht in deze 16 weken. Ook is het mogelijk om gemiddeld 45 uur per week te werken, wel moet na ieder oproep in dit geval een onafgebroken rust van minimaal 8 uur worden genomen.

Consignatie kan nodig zijn voor een aantal gespecialiseerde functies (bijv. verpleegkundige) op mijnbouwinstallaties en onshore locaties. De consignatieregeling uit de ATW is echter te beperkt bij een 77-urige

werkweek. Daarom bevat de mijnbouwparagraaf van het ATB een ruimere consignatieregeling, waarvan bij collectieve regeling gebruik mag worden gemaakt. In dat geval mag de geconsigneerde werknemer maximaal 85 uur per week werken. In een periode van 24 uur mag maximaal 13 uur worden gewerkt. De consignatie kan alleen plaatsvinden tussen twee opeenvolgende diensten. Een werknemer kan dus niet geconsigneerd zijn, tijdens een week 'af'. De werknemer die thuis zit of in een hotel en weet dat hij binnenkort opgeroepen kan worden voor een klus heeft geen consignatie.

Uren die tellen als arbeidstijd

Voor het bepalen van het aantal uren dat arbeid wordt verricht, worden de uren meegeteld waarop de werknemer arbeid zou hebben verricht, maar deze door: ondernemingsraadwerk, ziekte, vakantie of vervulling van een door de wet of overheid opgelegde verplichting niet heeft verricht. Indien een werknemer, werkzaam in een bestendig en regelmatig arbeidstijdpatroon, ziek wordt tijdens zijn 14 dagen offshore, tellen de uren die hij gewerkt zou hebben als hij niet ziek geworden was toch als arbeidstijd. Voor de werknemer die werkzaam is in dit arbeidstijdpatroon geldt dat als hij op vakantie of ziek is tijdens zijn geplande offshore periode, het dan is toegestaan dat hij tijdens zijn eigenlijke geplande rusttijd weer aan het werk mag.

Terwijl voor een werknemer in een regelmatig en bestendig arbeidstijdpatroon duidelijk te bepalen is hoeveel uren hij gewerkt zou hebben als hij niet ziek zou zijn geworden of niet met vakantie zou zijn gegaan, kunnen zich bij **werknemers in een niet-bestendig en -regelmatig arbeidstijdpatroon** situaties voordoen, waarin vooraf niet duidelijk is hoeveel uur arbeid een werknemer zou hebben verricht. Voor dergelijke situaties kan gerekend worden met een arbeidstijd per dag van 8 uur en 15 dagen per 21 dagen (dit omdat men ook niet meer dan 15 dagen in 21 dagen mag werken).

De uren dat hij op vakantie is of ziek is geweest moeten wel geregistreerd worden. Indien van bovenstaande gebruik wordt gemaakt kan men boven de 1040 uur per half jaar uitkomen. In dergelijke gevallen zal het SodM niet handhavend optreden wanneer op jaarbasis het gemiddelde van 40 uur arbeid (vakantie en ziekte uren meegerekend) niet wordt overschreden. Voor een werknemer die buiten zijn reguliere diensttijd ondernemingsraadwerk verricht, geldt het volgende. OR werkzaamheden vallen niet onder het begrip arbeid, maar deze uren worden wel meegeteld voor het gemiddelde van 40 uur per week op jaarbasis. Omdat OR werkzaamheden niet als arbeid wordt gezien tellen deze uren niet mee voor het maximale aantal uren per dag, maar let op, wel zoals eerder genoemd voor het gemiddelde van 40 uur per week op jaarbasis. Het gaat hier alleen over de uren die iemand normaal zou hebben gewerkt. Dus niet de uren die buiten zijn diensttijd zijn besteed aan OR werkzaamheden.

Uren gewerkt in het buitenland

De uren die een werknemer in het buitenland heeft gewerkt, tellen mee voor het maximaal aantal uren dat een werknemer van een Nederlandse werkgever **per periode van 26 weken** mag werken. De werknemer is verplicht zijn in het buitenland gewerkte uren aan zijn Nederlandse

werkgever te melden, ook al heeft hij in het buitenland voor een andere werkgever gewerkt.

Voorbeeld: De werknemer die 800 uur op een mijnbouwinstallatie op het Brits continentaal plat heeft gewerkt mag, eenmaal terug in Nederland nog maximaal 240 uur werken tot het eind van de periode van 26 weken.

Dagen gewerkt in het buitenland

Voordat een werknemer die in het buitenland heeft gewerkt weer in Nederland mag worden ingezet of nadat een werknemer in Nederland heeft gewerkt en in het buitenland tewerk wordt gesteld, moet wel de 15 dagen arbeid in 21 dagen in acht worden genomen. Met andere woorden: de telling van 21 dagen begint of eindigt op de laatste respectievelijk eerste *werkdag* in Nederland. In deze 21 dagen moet de werknemer wel 6 dagen rust hebben genoten.

Reistijd

Reistijd wordt in sommige gevallen gerekend als arbeidstijd en in sommige gevallen niet. Als de reis onder gezag van de werkgever plaatsvindt is dit arbeid, anders niet. Woon-werkverkeer vindt doorgaans niet plaats onder gezag van de werkgever, en wordt dus ook niet gerekend tot de arbeidstijd. Werk-werkverkeer vindt wel plaats onder gezag van de werkgever en wordt dus wel tot de arbeidstijd gerekend. Het is niet altijd even duidelijk of een reis onder gezag van de werkgever plaatsvindt of niet. ***Daarom is het aan te raden dat werkgevers en werknemers duidelijke afspraken maken over woon-werkverkeer en werk-werkverkeer.*** Als een chauffeur met een vrachtwagen van de zaak reist is er sprake van werk-werkverkeer. Wanneer werknemers in een pension zitten in de buurt van de locatie en vandaar uit naar een locatie moeten om werkzaamheden te verrichten, kan er sprake zijn van woon-werkverkeer. Helikoptervluchten van de wal naar het platform vallen onder woon-werkverkeer. De arbeidstijd begint bij de aanvang van de eerste dienst. Helikoptervervoer van hoofdcomplex naar satelliet valt echter onder werk-werkverkeer. Bovendien telt de tijd die een werknemer op een satelliet wacht om te worden vervoerd naar het hoofdcomplex als arbeidstijd. Pas als hij op het hoofdcomplex arriveert begint zijn rusttijd.

Leidinggevend en hoger personeel

De arbeids- en rusttijden van de ATW en het ATB zijn in beginsel niet van toepassing op leidinggevend en hun vervangers, op hoger personeel en op zelfstandig werkenden. Onder 'leidinggevend en hoger personeel' worden die werknemers verstaan die werken op een loonschaal van driemaal het minimumloon of meer. (Voor 2014 € 57.750,-). Voor de mijnbouwsector is hierop een uitzondering gemaakt, ***alleen leidinggevend*** vallen buiten de ATW/ATB. Een leidinggevende is diegene die uitsluitend of in hoofdzaak leiding geeft aan werknemers (er moet sprake zijn van een gezagsverhouding) en hiervoor de verantwoordelijkheid draagt. Bovendien moet het leiding geven ten minste driekwart van zijn werk in beslag nemen. Voor de mijnbouwsector wordt dan gedacht aan een Hoofd mijnbouwinstallatie (HMI), een rayonsupervisor of cluster manager, een chef van een boorinstallatie, een duiksupervisor of een hoofduitvoerder op een

nieuwbouwproject. Dus degene die aan de directe uitvoering pleegt deel te nemen, ook al geeft hij daarnaast enige leiding aan het personeel, is geen leidinggevende, zoals service engineer, boormeester, meewerkend voorman, shift supervisor, etc

6 Handhaving

Voorzover gewerkt wordt op basis van normen waarvan bij collectieve regeling mag worden afgeweken (zie hoofdstuk 3), moeten de werknemers er zelf op letten dat die niet worden overschreden. De werkgever kan van een werknemer niet eisen om buiten die normen werk te doen. Als de werknemer van mening is dat de regeling wordt overschreden, dan kan de zaak – eventueel met behulp van de vakbond – worden voorgelegd aan de rechter. Die kan de werkgever dwingen de hoofdnormen na te leven. Behalve de individuele werknemer hebben ook anderen, zoals de ondernemingsraad, tot taak er op te letten dat de hoofdnormen wordt nageleefd.

Het Staatstoezicht op de Mijnen van het Ministerie van Economische Zaken ziet uitsluitend toe op de uiterste normen, d.w.z., ziet er op toe dat werknemers niet langer werken of korter rusten dan de regels van de collectieve regeling toestaan. Als dit wel gebeurt is er sprake van een beboetbaar feit.

Uitgangspunt voor de handhaving is dat deze voor de gehele industrie uniform is. Dat betekent dat het Staatstoezicht op de Mijnen dezelfde stappen neemt als de I-SZW voor de overige industrie. Basis voor de handhaving op de Arbeidstijden (ATW & ATB) is de Beleidsregel boeteoplegging Arbeidstijdenwet en Arbeidstijdenbesluit 2013 en de interpretatie van SodM/I-SZW van de Overtredingen Directe Boete (ODB). Bij een ODB zijn de normen van de wet/besluit dermate overtreden dat daarmee de kans op aantasting van de veiligheid, gezondheid en welzijn van de werknemer of de omgeving waarin wordt gewerkt zo groot is, dat niet eerst een waarschuwing wordt gegeven, maar direct een boeterapport op zijn plaats is.

In het algemeen zal het Staatstoezicht op de Mijnen een twee-stappen aanpak hanteren.

Stap 1:

Staatstoezicht stuurt de werkgever een waarschuwingsbrief;

Stap 2:

Als na her-controle blijkt dat de werkgever het beboetbaar feit niet heeft opgeheven, zal alsnog een boeterapport worden aangezegd en opgemaakt.

Daarnaast zijn er nog de andere bestuurlijke instrumenten SodM/I-SZW zoals:

- Stellen van een eis tot naleving
- Bevel tot staken van de arbeid
- Preventief stilleggen

Klachten over overschrijding van de (uiterste, beboetbare) normen t.a.v. de arbeids- en rusttijden kunnen ook door werknemers worden gemeld aan het Staatstoezicht. Indien de klager dat wenst zal het Staatstoezicht de klacht anoniem behandelen.

Hoewel het niet toegestaan is om van de normering van de wet c.q. besluit af te wijken, kunnen zich situaties voordoen waarbij het voor de werkgever onmogelijk is om binnen de kaders van de wet c.q. besluit te blijven. Een voorbeeld daarvan is wanneer het door mist niet mogelijk is om de werknemers van en naar de mijnbouwinstallatie te vervoeren. Of dat er ingegrepen moet worden om een ongeluk te voorkomen. Op grond van artikel 5:10 van de ATW zijn in dergelijke situaties de arbeids- en rusttijdenregels niet van toepassing (overmachtsituaties). Dergelijke situaties moeten wel geregistreerd worden. Staatstoezicht kan dan beoordelen of terecht gebruik is gemaakt van artikel 5:10 en zal dan niet handhavend optreden. Het is wel de bedoeling dat de, als gevolg van de onvoorziene situatie niet genoten rusttijd, op een later tijdstip wordt ingehaald.

7 Verplichtingen van de werkgever

De werkgever is verplicht de arbeidstijdpatronen van zijn werknemers schriftelijk vast te leggen. Iedere werknemer moet ze kunnen inzien. Wanneer een werkgever een arbeidstijdpatroon vaststelt, wijzigt of intrekt, moet hij dit bespreken met het medezeggenschapsorgaan of de personeelsvertegenwoordiging, of bij het ontbreken daarvan met de betrokken werknemers. De werkgever dient een wijziging in het arbeidstijdpatroon ten minste 28 dagen van te voren aan de werknemers bekend maken. In sommige gevallen is het voor de werkgever niet mogelijk om een termijn van 28 dagen aan te houden. Bijvoorbeeld bij service-bedrijven kunnen de pieken van hun werkzaamheden vaak pas kort van tevoren worden voorzien. In dat geval hoeft de werkgever 28 dagen van te voren slechts aan de werknemers bekend te maken wanneer deze hun wekelijkse rust hebben. Hij mag dan het werkrooster 4 dagen van te voren bekend maken. Van deze termijnen kan worden afgeweken in een collectieve regeling. Wanneer er geen collectieve regeling is, of wanneer de collectieve regeling daarover niets bepaalt, dan kan de werkgever alleen van de termijnen afwijken met instemming van de betrokken werknemers.

De werkgever moet in zijn algemene ondernemingsbeleid met betrekking tot arbeids- en rusttijden, voor zover dat redelijkerwijs van hem gevraagd kan worden, rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer. Gezien de aard van het werk dat in de mijnbouwsector wordt verricht, zal het van de werkgever niet kunnen worden verlangd om rekening te houden met bijvoorbeeld de zorgtaken van de werknemer. Maar de werkgever kan bijvoorbeeld wel rekening houden met de persoonlijke omstandigheden van de werknemer, wanneer het gaat om het plannen van vakanties, of ervoor zorg dragen dat tijdens de feestdagen niet steeds dezelfde werknemers moeten werken.

De werkgever moet ervoor zorgen dat er een deugdelijke registratie is van de arbeids- en rusttijden. Op basis van deze registratie moet het toezicht op de naleving van de wet mogelijk zijn. De registratie moet aanwezig zijn op de bemande mijnbouwinstallaties. Bovendien moet een afschrift van de registratie na 6 weken aanwezig zijn op het hoofdkantoor van de in Nederland gevestigde werkgever. De registratie moet

gedurende ten minste een jaar worden bewaard. Werknemers in een niet-bestendig en –regelmatig arbeidstijdpatroon dienen hun urenregistratie bij zich te dragen. Of binnen een redelijke tijd circa 1 uur kunnen overleggen door middel van een telefax of e-mail. Excuses dat de telefax of e-mail niet werkt worden door het Staatstoezicht niet geaccepteerd. Zodat de inspectie, indien de werknemer arbeid verricht voor verschillende werkgevers c.q. opdrachtgevers, op grond van deze registratie kan controleren of de maximale arbeidstijd niet wordt overschreden. De registratie voor werknemers in een niet bestendig en –regelmatig arbeidstijdpatroon dient te voldoen aan de ‘Regeling registratie arbeidstijden mijnbouw’ van 29 december 2000.

Schematisch overzicht van werktijdregelingen volgens de ATW en het ATB

ARBEID VERRICHT IN EEN BESTENDIG EN REGELMATIG ARBEIDSTIJD PATROON OP MIJNBOUWINSTALLATIES		
Normen voor werknemers 18 jaar of ouder	Hoofdnorm ATW	ATB artikel 5.14:2
Minimumrusttijden		
* wekelijkse rust	36 uur aaneengesloten of 72 uur per 14 dagen te splitsen in stukken van minimaal 32 uur	14 dagen in elke periode van 28 dagen; tegenover iedere 24 uur doorgebracht op een mijnbouwinstallatie staat 24 uur rust aan wal
* dagelijkse rust	11 uur, 1 x per week in te korten tot 8 uur	12 uur per 24 uur, 4x per 4 weken in te korten tot 8 uur
Zondagsarbeid		
* zondagsbepaling	ten minste 13 vrije zondagen per jaar. (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)	ten minste 13 vrije zondagen per jaar (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)
Maximum arbeidstijden (structureel)		
* arbeidstijd per dienst	12 uur	11 uur
* arbeidstijd per week	60 uur	7 x 11 uur = 77 uur
* arbeidstijd per 4 weken	gemiddeld 55 uur per week (afwijking mogelijk bij collectieve regeling)	-
* arbeidstijd per 16 weken	gemiddeld 48 uur per week	gemiddeld 40 uur per week
Aanvullende regels indien er sprake is van nachtdiensten (arbeid tussen 00.00 uur 06.00 uur)		
* minimum rust na een nachtdienst die eindigt na 02.00	14 uur en 1 x per week 8 uur	12 uur per 24 uur, 4x per 4 weken in te korten tot 8 uur
* minimumrust na een reeks 3 of meer nachtdiensten	46 uur	12 uur per 24 uur, 4x per 4 weken in te korten tot 8 uur
* maximum arbeidstijd per nachtdienst	10 uur, 12 uur, mits 12 uur rust na de dienst, maximaal 5 maal per 2 weken en maximaal 22 maal per 52 weken	11 uur
* maximum arbeidstijd per 16 weken	gemiddeld 40 uur per week (indien \geq 16 nachtdiensten per 16 weken)	Gemiddeld 40 uur per week
* maximum aantal nachtdiensten die eindigen na 02.00	36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken of 38 uur tussen 00.00 en 06.00	36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken of 38 uur tussen 00.00 en 06.00.
* maximum aantal achtereenvolgende nachtdiensten	7	14
Overwerk kent de arbeidstijdenwet niet meer	-	-
Pauze (tijdsruimte van minimaal ¼ uur)		
* arbeidstijd per dienst > 5½ uur	30 minuten eventueel 2x15 minuten	-
* arbeidstijd per dienst > 10 uur	45 minuten eventueel 3x15 minuten bij collectieve regeling 15 minuten bij > 5½ uur arbeidstijd	ongeacht duur arbeidstijd minimaal 1 uur per dienst; pauze mag worden gesplitst in twee of meer pauzes
Consignatie		
* maximum arbeidstijd per 24 uur	13 uur	13 uur
* maximum arbeidstijd per week	40 uur gemiddeld in 16 weken 45 uur gemiddeld in 16 weken mits voldaan aan een aantal voorwaarden.	85 uur

**ARBEID VERRICHT IN EEN BESTENDIG EN REGELMATIG
ARBEIDSPATROON ONSHORE**

Normen voor werknemers 18 jaar of ouder	Hoofdnorm ATW	ATB artikel 5.14.3 Uitsluitend bij collectieve regeling
<i>Minimumrusttijden</i> * <i>wekelijkse rust</i> * <i>dagelijkse rust</i>	36 uur aaneengesloten of 72 uur per 14 dagen te splitsen in stukken van minimaal 32 uur 11 uur 1 x per week in te korten tot 8 uur	14 dagen in elke periode van 28 dagen; tegenover iedere 24 uur doorgebracht op een mijnbouwlocatie of in de nabijheid van een mijnbouwlocatie staat 24 uur rust elders. 12 uur per 24 uur, 4x per 4 weken in te korten tot 8 uur
<i>Zondagsarbeid</i> * <i>zondagsbepaling</i>	ten minste 13 vrije zondagen per jaar. (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)	ten minste 13 vrije zondagen per jaar (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)
<i>Maximum arbeidstijden (structureel)</i> * <i>arbeidstijd per dienst</i> * <i>arbeidstijd per week</i> * <i>arbeidstijd per 4 weken</i> * <i>arbeidstijd per 16 weken</i>	12 uur 60 uur gemiddeld 55 uur per week (afwijking mogelijk bij collectieve regeling) gemiddeld 48 uur per week	11 uur 7 x 11 uur = 77 uur - gemiddeld 40 uur per week
<i>Aanvullende regels indien er sprake is van nachtdiensten (arbeid tussen 00.00 uur 06.00 uur)</i> * <i>minimum rust na een nachtdienst die eindigt na 02.00</i> * <i>minimumrust na een reeks 3 of meer nachtdiensten</i> * <i>maximum arbeidstijd per nachtdienst</i> * <i>maximum arbeidstijd per 16 weken</i> * <i>maximum aantal nachtdiensten die eindigen na 02.00</i> * <i>maximum aantal achtereenvolgende nachtdiensten</i>	14 uur en 1 x per week 8 uur 46 uur 10 uur, 12 uur, mits 12 uur rust na de dienst , maximaal 5 maal per 2 weken en, maximaal 22 maal per 52 weken gemiddeld 40 uur per week (indien ≥ 16 nachtdiensten per 16 weken) 36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken of 38 uur tussen 00.00 en 00.06 7	12 uur per 24 uur, 4x per 4 weken in te korten tot 8 uur 12 uur per 24 uur, 4x per 4 weken in te korten tot 8 uur 11 uur Gemiddeld 40 uur per week 36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken of 38 uur tussen 00.00 en 00.06 14
<i>Overwerk kent de arbeidstijdenwet niet meer</i>	-	-
<i>Pauze (tijdsruimte van minimaal ¼ uur)</i> * <i>arbeidstijd per dienst > 5½ uur</i> * <i>arbeidstijd per dienst > 10 uur</i>	30 minuten eventueel 2x15 minuten 45 minuten eventueel 3x15 minuten bij collectieve regeling 15 minuten bij > 5½ uur arbeidstijd	- ongeacht duur arbeidstijd minimaal 1 uur per dienst; pauze mag worden gesplitst in twee of meer pauzes
<i>Consignatie</i> * <i>maximum arbeidstijd per 24 uur</i> * <i>maximum arbeidstijd per week</i>	13 uur 40 uur gemiddeld in 16 weken 45 uur gemiddeld in 16 weken mits voldaan aan een aantal voorwaarden.	uitsluitend bij collectieve regeling 13 uur 85 uur

**ARBEID VERRICHT IN EEN NIET-BESTENDIG EN -REGELMATIG
 ARBEIDSPATROON OFFSHORE EN ONSHORE**

Normen voor werknemers 18 jaar of ouder	Hoofdnorm ATW	ATB artikel 5.14:4
Minimumrusttijden * wekelijkse rust	36 uur aaneengesloten of 72 uur per 14 dagen te splitsen in stukken van minimaal 32 uur	6 dagen in elke periode van 21 dagen waarvan 72 uur aaneengesloten; t.o. iedere 24 uur doorgebracht op een mijnbouwinstallatie/locatie of in de nabijheid ervan staat 24 uur rust elders binnen een periode van 26 weken
* dagelijkse rust	11 uur 1 x per week in te korten tot 8 uur	12 uur per 24 uur (3x per 21 dagen in te korten tot 8 uur)
Zondagsarbeid * zondagsbepaling	ten minste 13 vrije zondagen per jaar. (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)	ten minste 13 vrije zondagen per jaar (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)
Maximum arbeidstijden (structureel) * arbeidstijd per dienst * arbeidstijd per week * arbeidstijd per 4 weken * arbeidstijd per 16 weken	12 uur 60 uur gemiddeld 55 uur per week (afwijking mogelijk bij collectieve regeling) gemiddeld 48 uur per week	11 uur 7 x 11 uur = 77 uur - -
arbeidstijd per 26 weken	-	gemiddeld 40 uur per week (max. 1040 uur in 26 weken)
Aanvullende regels indien er sprake is van nachtdiensten (arbeid tussen 00.00 uur 06.00 uur) * minimum rust na een nachtdienst die eindigt na 02.00 * minimumrust na een reeks 3 of meer nachtdiensten * maximum arbeidstijd per nachtdienst * maximum arbeidstijd per 16 weken * maximum aantal nachtdiensten die eindigen na 02.00 * maximum aantal achtereenvolgende nachtdiensten	14 uur en 1 x per week 8 uur 46 uur 10 uur, 12 uur, mits 12 uur rust na de dienst, maximaal 5 maal per 2 weken en, maximaal 22 maal per 52 weken gem. 40 uur per week (indien ≥ 16 nachtdiensten per 16 weken) 36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken of 38 uur tussen 00.00 en 00.06 7	12 uur per 24 uur (3x per 21 dagen in te korten tot 8 uur) 12 uur per 24 uur (3x per 21 dagen in te korten tot 8 uur) 11 uur - 36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken –of 38 uur tussen 00:00 en 06:00 15
Overwerk kent de arbeidstijdenwet niet meer Pauze (tijdsruimte van minimaal ¼ uur) * arbeidstijd per dienst > 5½ uur * arbeidstijd per dienst > 10 uur	- 30 minuten eventueel 2x15 minuten 45 minuten eventueel 3x15 minuten bij collectieve regeling 15 minuten bij > 5½ uur arbeidstijd	- - - ongeacht duur arbeidstijd minimaal 1 uur per dienst; pauze mag worden gesplitst in twee of meer pauzes
Consignatie * maximum arbeidstijd per 24 uur * maximum arbeidstijd per week	13 uur 40 uur gemiddeld in 16 weken 45 uur gemiddeld in 16 weken mits voldaan aan een aantal voorwaarden.	uitsluitend bij collectieve regeling 13 uur 85 uur

ARBEID VERRICHT TIJDENS DUIKWERKZAAMHEDEN

Normen voor werknemers 18 jaar of ouder	Hoofdnorm ATW	ATB artikel 5.14:7 Uitsluitend bij collectieve regeling
<i>Minimumrusttijden</i> * wekelijkse rust	36 uur aaneengesloten of 72 uur per 14 dagen te splitsen in stukken van minimaal 32 uur	in 26 weken ten hoogste 121 dagen op locatie na 28 dagen op locatie tenminste 7 dagen rust elders, bij minder dan 28 dagen op locatie, 2 dagen rust elders voor elke 7 dagen op locatie naar rato. 8 uur
* dagelijkse rust	11 uur 1 x per week in te korten tot 8 uur	
<i>Zondagsarbeid</i> * zondagsbepaling	ten minste 13 vrije zondagen per jaar. (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)	ten minste 13 vrije zondagen per jaar. (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)
<i>Maximum arbeidstijden (structureel)</i> * arbeidstijd per dienst	12 uur	10 uur
* arbeidstijd per week	60 uur	70 uur
* arbeidstijd per 4 weken	gemiddeld 55 uur per week (afwijking mogelijk bij collectieve regeling)	gemiddeld 55 uur per week (afwijking mogelijk bij collectieve regeling)
* arbeidstijd per 16 weken	gemiddeld 48 uur per week	gemiddeld 48 uur per week
<i>Aanvullende regels indien er sprake is van nachtdiensten (arbeid tussen 00.00 uur 06.00 uur)</i> * minimum rust na een nachtdienst die eindigt na 02.00	14 uur en 1 x per week 8 uur	8 uur
* minimumrust na een reeks nachtdiensten	46 uur	8 uur
* maximum arbeidstijd per nachtdienst	10 uur, 12 uur, mits 12 uur rust na de dienst, maximaal 5 maal per 2 weken en, maximaal 22 maal per 52 weken	10 uur
* maximum arbeidstijd per 16 weken	gem. 40 uur per week (indien ≥ 16 nachtdiensten per 16 weken)	gem. 40 uur per week (indien ≥ 16 nachtdiensten per 16 weken)
* maximum aantal nachtdiensten die eindigen na 02.00	36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken of 38 uur tussen 00.00 en 00.06	36 per 16 weken en bij collectieve regeling 140 per 52 weken eindigend na 02.00 uur of 38 uur tussen 00.00 en 00.06
* maximum aantal achtereenvolgende nachtdiensten	7	28
<i>overwerk kent de Arbeidstijdenwet niet meer)</i> <i>Pauze</i> <i>(tijdsruimte van minimaal ¼ uur)</i> * arbeidstijd per dienst > 5½ uur	30 minuten eventueel 2x15 minuten	30 minuten eventueel 2x15 minuten
* arbeidstijd per dienst > 10 uur	45 minuten eventueel 3x15 minuten bij collectieve regeling 15 minuten bij > 5½ uur arbeidstijd	45 minuten eventueel 3x15 minuten bij collectieve regeling 15 minuten bij > 5½ uur arbeidstijd
<i>Consignatie</i>		uitsluitend bij collectieve regeling
* maximum arbeidstijd per 24 uur	13 uur	13 uur
* maximum arbeidstijd per week	40 uur gemiddeld in 16 weken 45 uur gemiddeld in 16 weken mits voldaan aan een aantal voorwaarden.	40 uur gemiddeld in 16 weken 45 uur gemiddeld in 16 weken mits voldaan aan een aantal voorwaarden.

ARBEID VERRICHT TIJDENS SATURATIEDUIKEN

Normen voor werknemers 18 jaar of ouder	Hoofdnorm ATW	ATB, artikel 5.14:8 Uitsluitend bij collectieve regeling
<i>Minimumrusttijden</i> * wekelijkse rust * dagelijkse rust	36 uur aaneengesloten of 72 uur per 14 dagen te splitsen in stukken van minimaal 32 uur 11 uur 1 x per week in te korten tot 8 uur	Na 28 dagen arbeid dient 28 dagen rust elders te worden genoten 12 uur
<i>Zondagsarbeid</i> * zondagsbepaling	ten minste 13 vrije zondagen per jaar. (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)	ten minste 13 vrije zondagen per jaar (afwijking mogelijk bij collectieve regeling én individuele instemming)
<i>Maximum arbeidstijden (structureel)</i> * arbeidstijd per dienst * arbeidstijd per week * arbeidstijd per 4 weken * arbeidstijd per 16 weken	12 uur 60 uur gemiddeld. 55 uur per week (afwijking mogelijk bij collectieve regeling) gemiddeld 48 uur per week	11 uur 7 x 11 uur = 77 uur - gemiddeld 40 uur per week
<i>Aanvullende regels indien er sprake is van nachtdiensten (arbeid tussen 00.00 uur 06.00 uur)</i> * minimum rust na een nachtdienst die eindigt na 02.00 * minimumrust na een reeks 3 of meer nachtdiensten * maximum arbeidstijd per nachtdienst * maximum arbeidstijd per 16 weken * maximum aantal nachtdiensten die eindigen na 02.00	14 uur en 1 x per week 8 uur 46 uur 10 uur, 12 uur, mits 12 uur rust na de dienst , maximaal 5 maal per 2 weken en, maximaal 22 maal per 52 weken gemiddeld 40 uur per week (indien ≥ 16 nachtdiensten per 16 weken) 36 per 16 weken bij collectieve regeling 140 per 52 weken of 38 uur tussen 00.00 en 00.06	12 uur 12 uur 11 uur gemiddeld 40 uur per week. -
* maximum aantal achtereenvolgende nachtdiensten	7	28
<i>Overwerk kent de arbeidstijdenwet niet meer</i> <i>Pauze (tijdsruimte van minimaal ¼ uur)</i> * arbeidstijd per dienst > 5½ uur * arbeidstijd per dienst > 10 uur	- 30 minuten eventueel 2x15 minuten 45 minuten eventueel 3x15 minuten bij collectieve regeling 15 minuten bij > 5½ uur arbeidstijd	- 30 minuten eventueel 2x15 minuten 45 minuten eventueel 3x15 minuten bij collectieve regeling 15 minuten bij > 5½ uur arbeidstijd
<i>Consignatie</i> * maximum arbeidstijd per 24 uur * maximum arbeidstijd per week	13 uur 40 uur gemiddeld. in 16 weken 45 uur gemiddeld in 16 weken mits voldaan aan een aantal voorwaarden	nvt

Colofon

Tekst

Staatstoezicht op de Mijnen

Fotomateriaal

Staatstoezicht op de Mijnen

Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend.

Contactgegevens

Staatstoezicht op de Mijnen

Henri Faasdreef 312

Postbus 24037, 2490 AA Den Haag

Tel. 070-3798400

Fax 070-3798455

Email: sodm@minez.nl

Website: www.sodm.nl

Bij spoedgevallen 24 uur per dag bereikbaar via:

Kustwacht (0900-011) of

SodM/Eerste geconsigneerde (31(0)6-533 88 722)